

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Limba și Literatura română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Limbă și literatură
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Limba și literatura română – O limbă și literatură modernă (franceză, germană, spaniolă, italiană) Limba și literatura engleză - Limba și literatura română Limba și literatura ucraineană – Limba și literatura română

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Istoria literaturii române (Literatura veche și pașoptistă)				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Mariana BOCA				
Titularul activităților de seminar	Lector univ. dr. Geta MOROȘAN				
Anul de studiu	1	Semestrul	1	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator			
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator			

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	15
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	25
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	10
II d) Tutoriat	6
III Examinări	2
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	56
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală dotată cu retroproiector, computer
Desfășurare aplicații	Seminar • Sală dotată cu retroproiector, computer

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	-Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul literaturii române din perioada specificată; -Descrierea sincronică și diacronică a literaturii române, evoluția conceptului; -Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar românesc din perioada menționată. -Formarea de capacități necesare pentru înțelegerea, analiza și interpretarea textelor studiate și însușirea unor metode moderne de critică;
Competențe transversale	- Dezvoltarea capacității de înțelegere și interpretare a operelor literare prin raportare la conștiința artistică a autoului, la contextul estetic și ideologic în care opera se construiește, la contextul operei înseși privite în ansamblul ei; - Formarea competențelor de evaluare a operei prin raportare la exegeza critică existentă și reinterpretarea ei din perspectivă modernă; - Identificarea specificului fiecărui scriitor la nivelul universului literar și al limbajului artistic; dezvoltarea capacității de a avea discernământ critic în preluarea și asumarea opiniilor criticilor literari; - Folosirea unui limbaj critic complex și adecvat; dezvoltarea capacității de exprimare a unor idei și argumentații personale;

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	-Structurarea câmpului literar românesc din perioada menționată, în funcție de conceptele de: umanism, renașcentism, iluminism, baroc, romantism, clasicism, realism.
Obiective specifice	- <i>Figura autorului și lectura aplicată lumii/ naturii umane</i> în textele literare selectate pentru analiză și socotite reprezentative. -Descrierea identității estetice a curentelor culturale și literare din secolele XVII-XIX, pornind de la mutațiile filosofice specifice secolelor și arătând influența evenimentelor socio-politice din a doua jumătate a secolului. -Focalizarea (inter)dependenței discursului liric/narativ/ față de evoluția politico-socială și economică a societății românești.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1.Introducere. Literatura Medievală – religioasă, istorică, parenetică și epistolară. <i>Învățăturile lui Neagoe Basarab</i> . <i>Psaltirea</i> lui Dosoftei Analiză de text: capitolul VIII din <i>Învățăturile lui Neagoe Basarab</i> . <i>Psalmi</i> , Dosoftei.	4	Expunerea, problematizarea, conversația euristică, studiul de caz	
2.Umanismul renașcentist. Grigore Ureche, <i>Letopiseșul Țării Moldovei</i> (Analiză de text: Predoslovie și capitolele despre Ștefan cel Mare) Barocul. Miron Costin. <i>Letopiseșul Țării Moldovei</i> (Analiză de text: Predoslovie, Cap. I-IV, XII-XIV, XVI-XVII, XX, despre Vasile Lupu și Barnovschi)	2		
3.Ion Neculce, <i>O samă de cuvinte</i> , <i>Letopiseșul Țării Moldovei</i> (Analiză de text: legende XXI-XXV; cap. I-VIII, XI, XVI, XIX)	2		
4.Dimitrie Cantemir, personalitate renașcentistă și precursor al Iluminismului. <i>Istoria ieroglifică</i> : o poetică barocă	2		
5. 1787-1840. Iluminismul. Ion Budai Deleanu, <i>Țiganiada</i>	2		
6. C. Conachi, Poezii Văcărești (C. Conachi: <i>Mergând către preaiubită, Ticălos sufletul meu, Pe nășălie, Scrisoare către Zulnia</i> ; Ienăchiță Văcărescu: <i>Amărâtă turturea, Într-o grădină, Cântec, Testament</i> ; Alecu Văcărescu: <i>Tatăl nostru parodiat</i> ; Iancu Văcărescu: <i>O zi și o noapte la Văcărești sau Primăvara amorului, Bacchic II</i>)	2		
7. 1840-1867. Romantismul. Mihail Kogălniceanu, <i>Introducere</i> la „Dacia	2		

literară”			
8. Ion Heliade Rădulescu. Activitatea publică, civică și literară. Viziune și teme poetice. Proză (Poezie: <i>La moartea lui Cârlova, Anatolida, Cutremurul, O noapte pe ruinele Târgoviștii, Sburătorul, Serafimul și Heruvimul sau Mângâierea conștiinței și mustrarea cugetului, Un muieroi și o femeie; Prefață la Gramatica românească</i> ; Proză: <i>Dispozițiile și încercările mele de poezie</i>)	2		
9. Grigore Alexandrescu. Viziune și teme poetice: <i>Suvenire și impresii, Epistole și satire, Fabule</i> (<i>Suvenire și impresii: Așteptarea, Adio. La Târgoviște, Anul 1840; Epistole și satire: Satiră. Duhului meu, Epistolă către Voltaire; Fabule: Boul și vițelul; Prefață la Suvenire și impresii</i>)	2		
10. Dimitrie Bolintineanu. Viziune și teme poetice: <i>Reverii, Conrad, Legende istorice, Florile Bosforului, Macedonele, Basme</i> (Reverii: <i>O fată tânără pe patul morții; Conrad</i> ; Legende istorice: <i>Mircea cel Mare și solii, Doamna lui Neagu</i> ; Florile Bosforului: <i>Esme</i> , Macedonele: <i>San-Marina</i> ; Basme: <i>Mihnea și baba</i>); Articole: <i>Poezia română în trecut</i> (II, III, V))	2		
11. Vasile Alecsandri. Viziune și teme poetice: <i>Doine și Lăcrimioare. Suvenire. Mărgăritărele, Legende, Legende nouă, Pasteluri</i> (Doine și lăcrimioare: <i>Doina, Andrii-Popa, Steluța, Deșteptarea României</i> ; Legende: <i>Dumbrava Roșie, Legenda Ciocârliei</i> ; Legende nouă: <i>Ghioaga lui Briar, Prier și fata iernii</i> ; Pasteluri: <i>Serile la Mircești, Sfârșit de toamnă, La gura sobei, Sămănătorii, Malul Siretului, Pastel chinez</i>)	6		
12. Postpașoptismul. Nicolae Filimon, <i>Ciocoii vechi și noi</i> , Alexandru Odobescu, <i>Pseudo-kinegetikos</i>			

BIBLIOGRAFIE

CORPUS DE TEXTE (selectiv)

Alecsandri, Vasile, *Opere* I, IV, Editura Minerva, București, 1977

Alexandrescu, Grigore, *Poezii, Memorial de călătorie*, Ediție îngrijită de I. Fischer, prefață și tabel cronologic de Pompiliu Marcea, Editura Minerva, București 1974

Bolintineanu, Dimitrie, *Opere*, X, Publicistică, Ediție îngrijită, note și comentarii de Teodor Vârgolici, Editura Minerva, București, 1983

Bolintineanu, Dimitrie, *Opere*, I, *Poezii*, Ediție îngrijită, tabel cronologic, note și comentarii de Teodor Vârgolici, Studiu introductiv de Paul Cornea, Editura Minerva, București, 1981

Budai-Deleanu, Ion, *Țiganiada*, Editura Minerva, București, 1985

Cantemir, Dimitrie, *Istoria ieroglică*, Editura Junimea, Iași, 1988

Costin, Miron, *Opere*, ediție critică de P. P. Panaitescu, Editura de stat pentru literatură și artă, București, 1958

Neculce, Ion, *Letopisețul Țării Moldovei și O samă de cuvinte*. Text stabilit de Iorgu Iordan. E.P.L., București, 1959

Poezii Văcărești, *Versuri alese*, ediție de Alexandru Piru, Editura pentru literatură, București, 1961

Rădulescu, I. Heliade, *Opere*, I, Ediție critică de Vladimir Drimba, Editura pentru Literatură, București, 1967

Rădulescu, I. Heliade, *Scrieri alese*, Îngrijire de ediție: Vl. Drimba, Prefață: Constantin Măciucă, Editura Albatros, București, 1978

Rădulescu, I. Heliade, *Poezii, Proză*, Antologie și repere istorico-literare de Marin Mincu, Editura Minerva, București, 1977

Grigore Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*, ediția a II-a revăzută, Editura Minerva, București, 1978

BIBLIOGRAFIE CRITICĂ (selectiv)

*** *Romantismul european în reflecții contemporane* (CD), proiect finanțat printr-un Grant oferit de Norvegia, Islanda, Lichtenștein, Guvernul României, proiect desfășurat în cadrul Programului Pa13RO13 „Promovarea în cultură și artă în cadrul patrimoniului cultural european”, finanțat prin Mecanismul Financiar SEE 2009-2014. Anghelescu, Mircea, *Preromantismul românesc*, București, 1971

Cartoian, Nicolae, *Istoria literaturii române vechi*, Editura Minerva, 1980

Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*

Curticăpeanu, Doina, *Orizonturile vieții în literatura veche românească*, Editura Minerva, 1975

Cornea, Paul, *Originile romantismului românesc*, București, 1972

Cornea, Paul, *De la Alexandrescu la Eminescu*, București, 1966

Cornea, Paul, <i>Itinerar printre clasici</i> , București, 1984
Cosma, Aurel, <i>Geneza romanului românesc</i> , București, 1985
Cristea, Valeriu, <i>Introducere în opera lui Ion Neculce</i> , București, 1974
Duțu, Alexandru, <i>Umaniștii români și cultura europeană</i> , Editura Minerva, 1974
Fînaru, Sabina, Morar, Ovidiu, <i>Literatura română de la început</i> , Editura Universității Suceava, 2005
Iorga, Nicolae, <i>Istoria literaturii române în secolul al XVII-lea</i> , Editura Didactică și pedagogică, 1969
Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol. I, Editura Minerva, 1990
Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură</i> , Editura Paralela 45, Pitești, 2008
Mazilu, Dan Horia, <i>Literatura română în epoca Renașterii</i> , Editura Minerva, 1984
Negrici, Eugen, <i>Narațiunea în cronicile lui Gr. Ureche și Miron Costin</i> , Editura Minerva, 1972
Negoitescu, Ion, <i>Scriitori moderni</i> , București, 1966
Petrescu, Ioana Em., <i>Ion Budai-Deleanu și eposul comic</i> , Cluj, 1974
Piru, Alexandru, <i>Introducere în opera lui I. Eliade-Rădulescu</i> , București, 1971
Papu, Edgar, <i>Despre stiluri</i> , Editura Eminescu, 1986
Scarlat, Mircea, <i>Introducere în opera lui Miron Costin</i> , Editura Minerva, 1976
Simion, Eugen, <i>Dimineața poezilor</i> , București, 1980
Scarlat, Mircea, <i>Istoria poeziei românești</i> , vol. I, București, 1982

Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Literatura religioasă - tipărituri, traduceri. Genul oratoric și genul parenetic.	2	Prelegere, expunere, conversație euristică	
2. Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie, capitolul VIII. Dosoftei, <i>Psalmi</i> . Miron Costin, <i>Viața lumii</i> .	2	Prelegere, problematizare, conversație euristică, analiză de text	
3. Nuvela romantică și istorică: de la Costache Negruzzi (<i>Alexandru Lăpușneanu, O alergare de cai</i>) la Alexandru Odobescu (<i>Mihnea Vodă cel Rău, Doamna Chiajna</i>). Exercițiu comparatist: teme istorice, elemente de romantism, etc.	2	Prelegere, problematizare, conversație euristică, analiză de text	
4. Vasile Alecsandri, <i>O plimbare la munți, Iașii în 1844; Iașii în carnaval, Chirița în Iași</i> .	2	Studiul de caz, problematizare, analiză de text	
5. Alexandru Odobescu, <i>Pseudo-kinegetikos</i> .	2	Prelegere, studiu de caz, conversație euristică, analiză de text	
6. Romanul romantic: Dimitrie Bolintineanu, <i>Manoil, Elena</i> .	2	Prelegere, problematizare, conversație euristică, analiză de text	
7. Nicolae Filimon, <i>Ciocoi vechi și noi</i> .	2	Prelegere, problematizare, conversație euristică, analiză de text	

BIBLIOGRAFIE

Corpus de studiu (lista urmează ordinea seminariilor; edițiile selectate aici sînt pur indicative, fiind acceptate și alte opțiuni):

Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie, Litera, Chișinău, 1997.

DOSOFTEI, *Versuri alese*, Antologie, text stabilit, prefață, glosar de N. A. Ursu, Ed. Virginia, Iași, 1994.

COSTIN, Miron, *Opere alese, Letopiseșul Țării Moldovei, De neamul moldovenilor, Viața lumii*, texte stabilite, studiu introductiv, note și glosar de Liviu Onu, Editura Științifică, București, 1967.

NEGRUZZI, Costache, *Alexandru Lăpușneanu*, Editura Minerva, București, 1973.

ODOBESCU, Alexandru, *Mihnea Vodă cel Rău. Doamna Chiajna. Cîteva ore la Snagov*, Editura Tineretului, București, 1959.

ALECSANDRI, Vasile, *Proză*, Institutul de arte grafice și editură Minerva, București, 1904.

Idem, Teatru, Vol. I, ediție critică de G. Pienescu, Minerva, București, 1973.

ODOBESCU, Alexandru, *Pseudo-kinegetikos*, Albatros, București, 1975.

BOLINTINEANU, Dimitrie, *Manoil, Elena*, Gramar, București, 1993.

FILIMON, Nicolae, *Ciocoi vechi și noi*, EPL, București, 1967.

Bibliografie critică (selecție):

FÎNARU, Sabina, MORAR, Ovidiu, *Literatura română de la început*, Editura Universității Suceava, 2005.

MANOLESCU, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române, I*, Editura Minerva, București, 1990.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	-Însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii; -mod personal de abordare și interpretare; -capacitatea de sinteză și de analiză; -capacitatea de a utiliza bibliografia și diferite metode critice; -fișe din bibliografia critică; -portofoliul corpusului de texte.	Examen scris	50%
Seminar	-Cunoștințe certe și profund argumentate; -exemple analizate, comentate; -mod personal de abordare și interpretare; -fișe din bibliografia critică; -portofoliul corpusului de texte.	Eseu individual pe o temă impusă	50%

Standard minim de performanță

- Însușirea terminologiei de specialitate;
- lectura contextualizată a textelor din tematică;
- cunoașterea problemelor de bază din domeniu;
- fișe din bibliografia critică;
- portofoliul corpusului de texte.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
1.10.2020		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
2.10.2020	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
2.10.2020	